

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/4090/saint.aspx>
για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες
κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 21/10/2010 11:45:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 25/04/2025 16:56:32

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 21 Αυγούστου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Το Λείψανο του Αγίου βρίσκεται αδιάφθορο στον Καθεδρικό Ναό Ευαγγελισμού Θεοτόκου Χαρκόβου Ουκρανίας.

Απότμημα του Ιερού Λειψάνου του Αγίου βρίσκεται στον ενοριακό Ναό Αξού Μυλοποτάμου Κρήτης.

Ημ/νια Βίου: 21/10/2010 11:45:00 μμ

Βιογραφία

Ο Αθανάσιος Γ΄ (κατά κόσμον Αλέξιος Πατελάρος) διετέλεσε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως για μικρά χρονικά διαστήματα, το 1634 μ.Χ. και το 1652 μ.Χ.

Γεννήθηκε στο χωριό Αξός Μυλοποτάμου του Ρεθύμνου μεταξύ των ετών 1580 μ.Χ. και 1597 μ.Χ. Σπούδασε Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Φιλοσοφία και Θεολογία. Ήξερε ελληνικά και λατινικά και διακρινόταν για τη γενικότερη μόρφωσή του, το κήρυγμά του και την ποίηση που έγραφε. Μελετούσε την Αγία Γραφή, και μάλιστα μετέφρασε μέρος της στα νέα ελληνικά. Στη Μονή Ιβήρων σώζεται σήμερα και μετάφραση του Ψαλτηρίου που έκανε ο ίδιος.

Εκάρη μοναχός στο Σιναϊτικό Μετόχι του Χάνδακα. Κατόπιν μετέβη στο Άγιο Όρος, όπου εγκαταστάθηκε σε κελί που έκτισε ο ίδιος στην περιοχή της Μονής Παντοκράτορος. Χειροτονήθηκε διάκονος, ιερέας και επίσκοπος στη Θεσσαλονίκη. Το 1631 μ.Χ. εξελέγη Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης.

Το Μάρτιο του 1634 μ.Χ. εξελέγη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως με τη βοήθεια του Σουλτάνου, αλλά και λατινοφρόνων και Ιησουητών. Η διάρκεια της πρώτης του Πατριαρχίας δεν είναι γνωστή. Εκθρονίστηκε πάντως συντομότατα (ίσως και εντός έτους) και επέστρεψε στο Άγιο Όρος. Διέμεινε στο αρχαίο μονύδριο του Ξύστρου, το οποίο βρισκόταν κοντά στις Καρυές, το οποίο και μεγάλωσε με προσωπική εργασία. Είναι η σημερινή Σκήτη του Αγίου Ανδρέα, της οποίας θεωρείται κτήτωρ. Από εκεί επεδίωξε τη βοήθεια του Πάπα, για να επανέλθει στο Θρόνο του. Το 1635 μ.Χ. βρέθηκε στη Βενετία, από όπου κατηγορούσε τον Πατριάρχη Κύριλλο Λούκαρι ως αιρετικό, αλλά και τον Πάπα που δεν τον βοήθουσε.

Το 1639 μ.Χ. ο Πατριάρχης Παρθένιος Α΄ του παραχώρησε τη Μητρόπολη Θεσσαλονίκης και τη Μονή Βλατάδων. Το 1643 μ.Χ. ο Αθανάσιος μετέβη στη Μολδαβία και στη Βλαχία, όπου κέρδισε τη συμπαράσταση του τοπικού ηγεμόνα Βαλείου και αναρριχήθηκε εκ νέου στον Πατριαρχικό Θρόνο το 1652 μ.Χ. για δεκαπέντε ημέρες. Την ημέρα της εκθρόνισής του έβγαλε κήρυγμα με βάση το χωριό «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν» και αντέκρουσε τα επιχειρήματα που συνιστούν το παπικό πρωτείο με ιδιαίτερη οξύτητα. Το κήρυγμά του αυτό προκάλεσε την μὴνι των λατινοφρόνων, με προεξάρχοντα τον Αθανάσιο τον Κύπριο, ο οποίος το 1655 μ.Χ. κυκλοφόρησε πραγματεία με τον τίτλο «Ἀντιπατελλάριον».

Μετά τη νέα έκπτωσή του από το Θρόνο, ο Αθανάσιος μετέβη στη Ρωσία και αργότερα στο Ιάσιο της Ρουμανίας. Στη Ρωσία άσκησε σημαντικό ιεραποστολικό έργο και αντιλατινική δράση, πράγμα που δικαιολογεί και την ιδιαίτερη τιμή των Ρώσων στο πρόσωπό του. Απεβίωσε στις 5 Απριλίου 1654 μ.Χ. στη Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος του Λούμπνι, στο Χάρκοβο της Ουκρανίας, όπου ενταφιάστηκε καθημένος, κατά το τυπικό της Ανατολικής Εκκλησίας. Ο τάφος του υπήρξε πηγή αγιάσματος και ιαμάτων.

Η Ρωσική Εκκλησία αναγνώρισε την αγιότητά του την 1η Φεβρουαρίου του 1662 μ.Χ., οπότε έγινε ανακομιδή των λειψάνων του και όρισε σαν ημερομηνία εορτής την 2α Μαΐου. Η Μονή του Λούμπνι μετατράπηκε σε φυλακή το 1917 μ.Χ. και σε στρατόπεδο το 1937 μ.Χ. Το σκήνωμα του Αθανασίου Πατελάρου διασώθηκε στην αποθήκη ενός μουσείου. Το 1990 μ.Χ. αποδόθηκε και πάλι στη Ρωσική Εκκλησία και διατηρείται στο Χάρκοβο της Ουκρανίας.

Στις 21 Αυγούστου 1993 μ.Χ., η Αξός ως γενέτειρα του Αγίου Αθανασίου υπεδέχθη μικρό τεμάχιο του ιερού λειψάνου του το οποίο έφερε από το Χάρκοβο ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόδωρος (τότε επίσκοπος Κυρήνης). Από τότε η μνήμη του Αγίου Αθανασίου Πατελάρου εορτάζεται την 21η Αυγούστου κάθε έτους.

Το 1995 μ.Χ., ολιγομελής αντιπροσωπεία της εκκλησίας με επικεφαλής τον Μητροπολίτη (τότε ηγούμενο της Ιεράς Μονής Ατάλης-Μπαλί) κ.κ. Ανθιμο, και τους Αξικούς: Παππά Γιώργη Κουτάντο, Παππά Μιχάλη Καμαρίτη, Στέλιο Κ. Κουτάντο (Πρόεδρο κοινότητας Αξού), Γιάννη Β. Δαφέρμο και Γιάννη Δ. Παπαδάκη (πρόεδρο Πολιτιστικού Συλλόγου Αξού) επισκέφθηκε την Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Λούμπνι και την πόλη του Χάρκοβο.

Ο Μητροπολίτης Χαρκόβου κ.κ. Νικόδημος, παρέδωσε στην αντιπροσωπεία, μικρό τεμάχιο του ιερού λειψάνου και αρχιερατική στολή του Αγίου, τα οποία μεταφέρθηκαν στην γενέτειρα του και φυλάσσονται από 21 Αυγούστου 2008 μ.Χ. στον ομώνυμο Ναό του Αγίου στην Αξο.

Τα «Ρεθεμνιώτικα Νέα» σε ρεπορτάζ αναφέρουν ότι τα λείψανα του Αγίου εκλάπησαν μετά από τη διάρρηξη του ναού τον Φεβρουάριο του 2010 και καταβάλλονται προσπάθειες για την ανεύρεση τους. Οι ιερόσυλοι παραβίασαν την κλειδωμένη πόρτα, πήραν εκατό ευρώ από το παγκάρι και στη συνέχεια άρπαξαν την λειψανοθήκη που είχε μέρος του ιερού λειψάνου του Αγίου Αθανασίου και εξαφανίστηκαν.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως - Ρωσική φορητή εικόνα

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως - Ρωσική φορητή εικόνα

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Άγιος Αθανάσιος ο Πατελλάρος, ο Καθήμενος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως - Τμήμα Ιερού Λειψάνου

Ιερός Ναός Αγίου Αθανασίου Πατελάρου στην Ασό Κρήτης

Οπτικοακουστικό Υλικό

Αξός Ρεθύμνης - Άγιος Αθανάσιος
Πατελάρως

Σχετικές συνδέσεις

---

1. [Σύναξη πάντων των εν Αγίοις Πατέρων ημών Αρχιεπισκόπων και Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως](#)

Παραπομπές

---

1. [Οικουμενικόν Πατριαρχείον](#)
2. [Η Αξός - Άγιος Αθανάσιος \(Πατελάρως\)](#)
3. [ΡΕΘΕΜΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ](#)
4. [Βικιπαίδεια](#)
5. [ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ](#)